

Силабус курсу

Педагогіка

Ступінь вищої освіти - бакалавр

Спеціальність – 053 Психологія

Освітньо-професійна програма «Психологія»

Рік навчання: 2, Семестр: 3

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу старший викладач, к.п.н.Тетяна Григорівна Гриців

Контактна інформація g.tanya76meta.ua@meta.ua +380961753816

Опис дисципліни

Дисципліна «Педагогіка» спрямована на оволодіння студентами основами сучасної педагогічної науки, формування професійних умінь і навичок, розвиток креативного мислення та високого рівня професійної культури, розкриття ролі педагогічних знань у цілісній системі професійної підготовки. Головне спрямування під час вивчення даного курсу – максимально використати творчий потенціал, активність, самостійність і відповідальність кожного студента у процесі засвоєння теоретичного і практичного матеріалу.

Основними завданнями вивчення цієї дисципліни є: опанування студентами основними поняттями, завданнями та функціями педагогіки; засвоєння системи знань принципів, форм, методів навчання і виховання; формування цілісного уявлення про процес навчання, його методи та форми контролю; розвиток педагогічного мислення, здатності до аналітичного осмислення педагогічної дійсності; навчання творчих підходів щодо розв'язання нестандартних педагогічних ситуацій і прийняття рішення; формування умінь та навичок організації, здійснення та аналізу професійної діяльності; сприяння формуванню у студентів основ педагогічної майстерності.

Структура дисципліни

Години (лек./сем.)		Тема	Результати навчання	Завдання
Денна	Заочна			
2/1		Тема 1. Педагогіка як наука, її становлення і розвиток	Знати суть поняття, основні категорії педагогіки, етапи її розвитку. Висвітлити структуру педагогічної науки. Дослідити зв'язок педагогічної науки з іншими науками. Розкрити роль педагогічної підготовки у цілісній системі професійної підготовки.	Реферати, тести, презентації, творчі завдання, кейси термінологічний диктант
2/1		Тема 2. Самовиховання як вищий етап виховного процесу	Знати суть поняття самовиховання, його властивості, ознаки, види, рівні розвитку. Розкрити взаємозв'язок виховання і самовиховання. Обґрунтувати структуру процесу самовиховання. Дослідити генезис самовиховання та виявити його значущість у житті людини. З'ясувати основні характеристики процесу самопізнання та його методи. Знати види самооцінки та їх значення у житті людини. Знати методи саморегуляції.	

2/1		Тема 3. Розвиток, виховання та соціалізація особистості	Розкрити сутнісну характеристику особистості та її психологічну структуру. Знати поняття та фактори розвитку особистості. Знати вікову періодизацію дитинства. Висвітлити рушійні сили розвитку особистості. Вміти показати значення виховання у розвитку і формуванні особистості. Довести необхідність виховання як спеціально організованого процесу. Обґрунтувати суть та механізми соціалізації. Висвітлити класифікацію і загальну характеристику факторів соціалізації.	Реферати, тести, презентації, творчі завдання, кейси термінологічний диктант
2/1		Тема 4. Логіка і методика науково-педагогічного дослідження	Розкрити сутність поняття та функції науково-педагогічних досліджень. Висвітлити форми наукового викладу матеріалів дослідження. Обґрунтувати основні види наукової роботи студентів. Знати поняття наукового методу, його функції та особливості. Проаналізувати методи емпіричного та теоретичного рівнів науково-педагогічного дослідження. Знати різновиди наукового експерименту.	
2/1		Тема 5. Характеристика педагогічного процесу	Обґрунтувати системний характер педагогічного процесу. Висвітлити закономірності педагогічного процесу. Знати етапи педагогічного процесу. Висвітлити суть і напрями нововведень. Обґрунтувати оптимізацію педагогічної системи.	
2/1		Тема 6. Педагог як суб'єкт педагогічного процесу	Знати характеристику педагогічної професії: виникнення, становлення своєрідність і перспективи розвитку. Обґрунтувати сутність, структуру, функції, види, особливості педагогічної діяльності. Знати психолого-педагогічні вимоги до особистості педагога, його права та обов'язки. Визначити професійні та особистісні якості педагога. Дослідити сучасні вимоги до	
2/1		Тема 7. Предмет і завдання дидактики. Суть процесу навчання	Знати поняття дидактики, її завдання та основні категорії. Знати сутність, функції та структуру процесу навчання. Висвітлити структуру діяльності вчителя у процесі навчання. Знати психолого-педагогічні основи діяльності учнів в процесі навчання під керівництвом учителя та під час самостійної роботи.	
2/1		Тема 8. Закономірності та принципи навчання	Знати поняття закону і закономірностей навчання. Дати характеристику загальних закономірностей і принципів навчання. Визначити правила навчання.	

2/1		Тема 9. Методи і засоби навчання	Знати поняття та особливості методів навчання. Розрізняти поняття «методи», «прийоми» і «засоби» навчання. Знати різноманітні підходи до класифікації і характеристику методів навчання в сучасній дидактиці.	Реферати, тести, презентації, творчі завдання, кейси, термінологічний диктант
2/1		Тема 10. Форми організації навчання	Знати поняття та класифікацію форм організації навчання. Висвітлити організацію навчальної діяльності учнів на уроці. Знати основні вимоги до уроку. Знати позаурочні форми організації навчання. Обґрунтувати шляхи підвищення ефективності організації навчальної діяльності учнів в сучасній школі.	
2/1-		Тема 11. Контроль у процесі навчання	Обґрунтувати суть, види, форми та методи контролю навчання. Знати систему оцінювання та облік результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Знати критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.	
2/1		Тема 12. Виховання в цілісному педагогічному процесі	Знати сутність процесу виховання. Обґрунтувати двосторонній характер процесу виховання. Висвітлити особливості процесу виховання. Знати структуру процесу виховання та дати характеристику його складових.	
2/1		Тема 13. Зміст процесу виховання Загальні методи виховання.	Обґрунтувати зміст процесу виховання. Висвітлити вимоги, які висуваються до змісту виховання на сучасному етапі. Знати сутність і завдання основних напрямів виховання. Знати поняття та особливості методів виховання. Розрізняти поняття «методи», «прийоми» і «засоби» виховання. Висвітлити умови, що визначають вибір методів, засобів і прийомів виховання. Знати класифікацію методів виховання.	
2/1		Тема 14. Форми організації процесу виховання	Знати поняття та класифікацію форм організації процесу виховання. Висвітлити індивідуальні, групові, колективні та масові форми організації процесу виховання. Показати значення учнівського колективу у формуванні особистості учня. Знати стадії і перспективи розвитку дитячого колективу. З'ясувати особливості педагогічного керівництва учнівським колективом. Обґрунтувати значення взаємодії школи, сім'ї та громадськості у справі виховання.	

Літературні джерела

1. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ, Державна служба якості освіти, 2019. 240 с.
2. Березюк О. С., Власенко О. М. Дидактика: теорія і практика: навч.-метод. посіб. Житомир :ЖДУ ім. Івана Франка, 2017. 211 с. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/25153/1/%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.%20%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%8E%D0%BA%20%D0%9E.%D0%A1.%2C%20%D0%92%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%9C.pdf>
3. Вагнер Т., Дінтерсміт Т. Мистецтво навчати. Як підготувати дитину до реального життя / пер. з англ. Н. Борис. 2-ге вид. Київ : Наш формат, 2018. 312 с.
4. Главацька О.Л. Основи самовиховання особистості: навчально-методичний посібник. Київ : Кондор, 2012. 206 с.
5. Зайченко І. В. Педагогіка : підруч. 3-тє вид., перероб. та доп. Київ : Ліра-К, 2018. 608 с.
6. Закон України «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти щодо організації навчально-виховного процесу». www.mon.gov.ua.
7. Закон України «Про освіту» (2017) URL: <http://kodeksy.com.ua/>
8. Закон України «Про дошкільну освіту» (2001) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/262814#Text>
8. Каменєва Т. М. Теоретичні основи навчання: навч.-метод. посіб. Київ : МНУЦ, 2018. 282 с. URL: [http://www.irtc.org.ua/dep105/publ/2018/Teor osnovi navtshannya.pdf](http://www.irtc.org.ua/dep105/publ/2018/Teor%20osnovi%20navtshannya.pdf)
9. Менеджмент в освіті: підручник / за ред.проф. В.Крижка. Київ : Освіта України, 2020. 438 с.
10. Пашенко М. І., Красноштан І. В. Педагогіка. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 228 с.
11. Про загальну середню освіту: Закон України від 13.05.1999 р. № 651-XIV. Редакція від 09.08.2019, підстава - 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
12. Про освіту: Закон України від 24.06.2020 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
12. 10. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
13. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80>
14. Професійне мовлення вчителя. Короткий словник термінів / уклад. Ходанич Л.П., Палько Т.В. Ужгород, 2018. URL: <https://naurok.com.ua/korotkiy-slovnik-terminiv-nush-dlya-profesiynogo-movlennya-vchitelya-2018-rik-17057.html>
15. Словник термінів і понять з дисципліни «Загальні основи педагогіки» та «Дидактика» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності «Початкова освіта» / уклад. К.І. Гоцуляк. Івано-Франківськ : ПНУ ім. Василя Стефаника, 2018. 38 с.
16. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижка, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. 2-е вид.перероб.і допов. Бердянськ : БДПУ, 2020. 603 с.
17. Ярошук Л. Г. Теорія та методика виховання: навч. посіб. Бердянськ, 2017. 374 с. URL: [http://bdpu.org:8080/bitstream/123456789/919/1/Yaroshchuk%20L.%20%20Teoriya%20ta%20metodyka%20vykh ovannya.pdf](http://bdpu.org:8080/bitstream/123456789/919/1/Yaroshchuk%20L.%20%20Teoriya%20ta%20metodyka%20vykh%20ovannya.pdf)
18. Bondarenko N., Kyzenko V., Kosianchuk S. Asking questions as a universal life-affirming skill of the XXI century. Organizational problems of life quality management in the conditions of globalization. Monograph [eds: M. Duczmal, T. Nestorenko]. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020. Pp. 20-28.
19. Frick T. W. Education Systems and Technology in 1990, 2020, and Beyond. TechTrends. New York Country, U.S. : Springer New York, 2020. Vol. 64. Issue 5, September. P. 693-703. <https://doi.org/10.1007/s11528-020-00527-y>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності.** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.
- **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Педагогіка» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20 %	20 %	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 14 темах Модульний контроль проводиться за всіма темами наприкінці вивчення курсу в аудиторії або в системі дистанційного навчання Moodle	Підсумкова модульна контрольна робота по 14 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (10 тестів по 5 бали за тест) – макс. 50 балів	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих з трьох тем	Сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - підготовка доповіді з розв'язання педагогічної ситуації; -20% - за правильно оформлене висловлювання щодо заданої проблеми, яке підкріплюється нормативними документами.	2 Теоретичні питання – макс по 25 балів Тестові завдання (10 тестів по 3 бали за тест) – макс. 30 балів Педагогічна ситуація – макс. 20 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною Шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	Незадовільно	E (достатньо)
35-59		FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)